TGAU

3000N20-1

DYDD GWENER, 12 MAI 2023 – BORE

CYMRAEG IAITH

Uned 2

Darllen ac Ysgrifennu: Disgrifio, Naratif ac Esbonio

2 awr a'ch amser estynedig

Cyfenw ______________________________

Enw(au) cyntaf ______________________________

Rhif y Ganolfan ______________________________

Rhif yr Ymgeisydd 0 ______________________________

© WJEC CBAC Cyf.

BE*(S23-3000N20-1-MLP-A3-36)

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
Adran A (Darllen)	30	
Adran B (Ysgrifennu)	40	
Cyfanswm	70	

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du, neu eich dull arferol.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y lleoedd gwag priodol ar y dudalen flaen.

Atebwch BOB cwestiwn yn Adran A a B1.

Dewiswch UN o'r testunau yn Adran B2 ar gyfer y dasg ysgrifennu.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

(Trowch y dudalen)

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A – tua 10 munud yn darllen
– tua 50 munud yn ateb y cwestiynau
Adran B1 – tua 10 munud
Adran B2 – tua 10 munud yn cynllunio
– tua 40 munud yn ysgrifennu

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

(Trowch y dudalen)

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

(Trowch y dudalen)

ADRAN A (DARLLEN): 30 MARC

Mae 5 darn darllen ar y thema 'Tai' yn y Deunydd Darllen sydd ar wahân. Darllenwch BOB UN o'r darnau'n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

DARN DARLLEN 1
PRYNU TŶ AM Y TRO CYNTAF

A1. Beth yw oed cyfartalog y bobl sy'n prynu tŷ am y tro cyntaf yng Nghymru? [1 marc]

____

____

(Trowch y dudalen)

A2. Darllenwch y gosodiadau canlynol a nodwch a ydyn nhw'n gywir neu'n anghywir.
Rhowch ✓ neu X yn y blwch perthnasol. Mae un wedi'i wneud i chi'n barod. [2 farc]

GOSODIAD	✓ neu X
Ar gyfartaledd, mae pobl sy'n prynu tŷ am y tro cyntaf yn Awstralia yn iau o'i gymharu â'r Almaen.	X
Deg ar hugain yw oed cyfartalog prynu tŷ am y tro cyntaf yn India.	
Ar gyfartaledd, mae'r bobl sy'n prynu tŷ am y tro cyntaf yng Nghymru yn hŷn na phobl sy'n prynu tŷ am y tro cyntaf yng Ngwlad Belg.	

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 2
LLETY YNG NGHYMRU

A3. Pa air yn yr hysbyseb sy'n dangos i chi NA FYDD rhaid i chi fynd â dillad gwely gyda chi i'r bwthyn hwn?
[1 marc]

A4. Sawl gwely sydd ar gael yn y bwthyn? [1 marc]

(Trowch y dudalen)

A5. Pam mae'r bwthyn hwn yn addas ar gyfer pobl sy'n mwynhau gweithgareddau awyr agored?

[1 marc]

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 3
MAE TŶ NAIN AR RIGHTMOVE

A6. Edrychwch ar y frawddeg ganlynol. Beth yw enw'r nodwedd sydd mewn print trwm?
Rhowch ✓ yn y blwch cywir.

[1 marc]

Daeth y neges gan ei chwaer yn **ORIAU MÂN Y BORE.**

Ansoddair	
Idiom	
Cyffelybiaeth / Cymhariaeth	
Trosiad	

(Trowch y dudalen)

A7. Yn eich geiriau eich hun, esboniwch beth yw ystyr 'ORIAU MÂN Y BORE'.

[1 marc]

(Trowch y dudalen)

A8. Sut mae'r awdur yn teimlo yn narn darllen 3? Trafodwch sut mae'n llwyddo i gyfleu'r teimladau hynny. Dylech gyfeirio at y darn darllen i gefnogi'ch ateb. [6 marc]

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 4
BLOG MABLI SIRIOL

A9. Mae UN o'r gosodiadau canlynol yn gywir. Nodwch ba UN sy'n gywir drwy roi ✓ yn y blwch priodol.

[1 marc]

Yn ôl Shelter Cymru, mae traean o bobl Cymru yn cael eu heffeithio gan yr argyfwng tai.	
Problem ar yr arfordir ac mewn cymunedau gwledig yn unig yw hon.	

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 5
HAWL I FYW ADRA

A10. Pa ffaith sy'n gywir am ba rif? Tynnwch linellau i'w cysylltu. Mae un enghraifft wedi'i gwneud. [2 farc]

(Trowch y dudalen)

A10.

Canran y bobl sydd ddim yn gallu fforddio prynu tŷ yng Ngwynedd	**11**
Dyddiad ym mis Medi y cafodd gorymdaith 'Hawl i Fyw Adra' i Bencadlys Cyngor Gwynedd ei chynnal	**25**
Nifer y gwledydd yn y Deyrnas Unedig sy'n caniatáu i'r awdurdodau lleol godi mwy o dreth cyngor ar ail gartrefi ac adeiladau sydd wedi bod yn wag am gyfnod	**60**
Canran y tai yng Ngwynedd sy'n ail gartrefi	**20 000**
Nifer y cartrefi carbon isel newydd y bydd Llywodraeth Cymru yn eu hadeiladu	**1**

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 4 A 5
BLOG MABLI SIRIOL
HAWL I FYW ADRA

A11. CYFUNWCH y wybodaeth o'r darnau darllen er mwyn esbonio beth yw'r PRYDERON ynglŷn ag ail gartrefi a beth yw eu HEFFAITH ar gymunedau yng Nghymru.
Dylech gyfeirio at y darnau darllen i gefnogi'ch ateb. [8 marc]

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

A12. GOLYGU (5 MARC)

(i) **Darllenwch y brawddegau isod. Dewiswch yr idiom fwyaf addas drwy roi ✓ yn y blwch priodol.**

[1 marc]

Llwyddodd Steffan yn ei arholiadau. Roedd yr holl waith adolygu wedi

______________________________ .

rhoi'r ffidil yn y to	☐
llyncu mul	☐
talu ar ei ganfed	☐
lladd nadroedd	☐

(Trowch y dudalen)

A12 (ii)

Mae'r rhagenwau ar goll yn y brawddegau canlynol. Rhowch y rhagenwau cywir yn y bylchau.

[3 marc]

Cofiodd Mari ei bod wedi anghofio

______________________ chôt yn

______________________ nhŷ i.

Gofynnodd i Lea ac Alis ei chasglu

ar ______________________ ffordd adref.

(Trowch y dudalen)

A12 (iii)

Dewiswch Y GEIRIAU CYWIR o'r rhestr a'u gosod yn y bwlch.

[1 marc]

MAEN NHW

MAE'N NHW

MAE NHW

__________________________ wedi llwyddo i gwblhau eu gwaith i gyd yn ystod y wers heddiw.

(Trowch y dudalen)

ADRAN B (YSGRIFENNU): 40 MARC

B1. PRAWF DDARLLEN (5 MARC)

(i) Yn y tabl gyferbyn, mae'r gair ar ôl y rhagenw wedi ei dreiglo'n anghywir. Yn yr ail golofn, cywirwch y gair. Mae un wedi'i wneud i chi'n barod.

[3 marc]

(Trowch y dudalen)

B1.

	CYWIRIAD
fy cadair	fy nghadair
dy gwaith	
ei côt (hi)	
ei traethawd (ef/fo)	
ein ddosbarth	
eich thŷ	
eu mherch	

(Trowch y dudalen)

B1 (ii)

Pa un o'r canlynol sy'n gywir?
Rhowch ✓ yn ymyl yr ateb cywir.
[1 marc]

gofyn wrth	
gofyn i	

(iii) Mae UN gwall yn y frawddeg isod. Ysgrifennwch y frawddeg yn gywir gan gywiro'r gwall. [1 marc]

Dyma'r gân roeddwn yn siarad am yn yr ysgol ddoe.

(Trowch y dudalen)

B2. **Yn y dasg hon byddwch chi'n cael eich asesu ar ansawdd eich SGILIAU YSGRIFENNU.**

Dewiswch UN o'r canlynol i ysgrifennu amdano.

(Trowch y dudalen)

NAILL AI,

B2

(a) **Rydych chi'n ailymweld â rhywle sy'n arbennig iawn i chi. Ysgrifennwch ddisgrifiad o'r profiad a soniwch am eich teimladau.**

NEU,

(b) **Ysgrifennwch adroddiad i'ch papur bro lleol yn sôn am gynllun neu ddatblygiad sy'n fygythiad i'ch cymuned chi. Yn eich adroddiad dylech chi esbonio sut bydd hyn yn effeithio ar eich cymuned.**

Gall y cynllun/datblygiad fod yn wir neu'n ddychmygol.

(Trowch y dudalen)

B2

Bydd 20 marc am gyfathrebu a threfn a 15 marc am ysgrifennu'n gywir.

[35 marc]

- **Dylech chi geisio ysgrifennu rhwng 350 a 500 o eiriau.**

- **Os byddwch chi'n defnyddio gwybodaeth o'r testunau bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.**

- **Gallwch chi gynllunio eich gwaith yn y blwch gyferbyn cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.**

- **Gallwch chi ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn os bydd angen.**

(Trowch y dudalen)

CYNLLUN:

(Trowch y dudalen)

TEITL:

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DIWEDD Y PAPUR

(Trowch y dudalen)

Rhif y cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

(Trowch y dudalen)

Rhif y cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

(Trowch y dudalen)

Rhif y cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

(Trowch y dudalen)

Rhif y cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.